

Svar på fråga 2024/25:685 av Leif Nysmed (S) Konkurser inom byggbranschen

Leif Nysmed har frågat finansministern om hon och regeringen kommer att vidta några akuta åtgärder för att stoppa konkursvågen inom byggbranschen. Ansvarsfördelningen inom regeringen är sådan att det är jag som ska besvara frågan.

Höjningen av taket för rotavdraget var en tillfällig åtgärd, vilket har kommunicerats från början. Som framgår av propositionen Tillfälligt höjt tak för rotavdraget (prop. 2023/24:86) tillstyrktes förslaget att tillfälligt höja rotavdraget av många av remissinstanserna och Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser (Tillväxtanalys) ser rotavdraget som en välbeprövad sysselsättningsåtgärd som använts under lång tid för att lindra lågkonjunkturers effekter på byggbranschen. Regeringen delar den bilden. En höjning av taket för rotavdraget till 75 000 kr bedömdes kunna bidra till ökad efterfrågan på rotarbeten under en period då efterfrågan på övriga bygg- och anläggningsarbeten beräknades minska. En anledning till denna tillfälliga åtgärd är att vi under finanskrisen såg att det försvann

mycket kompetent personal från byggsektorn vilket gjorde att det tog längre tid att öka byggtakten när konjunkturen vände.

Svensk ekonomi befinner sig sedan 2023 i en lågkonjunktur och det är en av regeringens viktigaste prioriteringar att så snabbt som möjligt vända den ekonomiska utvecklingen för Sverige. Byggsektorn har det tufft till följd av ökade produktions- och finansieringskostnader samtidigt som hushållens köpkraft och möjlighet att efterfråga boende drabbats till följd av inflationen. Ekonomin väntas påbörja en gradvis återhämtning under det första halvåret 2025. Återhämtningen drivs bland annat av hushållens konsumtion som väntas öka tack vare lägre ränteutgifter och en inflation som bedöms stabiliseras nära målnivån under året.

Stora investeringar och företagsetableringar på orter som under en längre tid haft en låg eller stagnerande befolkningstillväxt innebär stora utmaningar för samhällsbyggandet, inte minst när det gäller att få fram nya bostäder för att möta behoven av ökad inflyttning till de berörda kommunerna. För att stödja den gröna industriomställningen i norra Sverige avsätter regeringen medel för bostadspolitisk utveckling i norra Sverige. Regeringen avser även att införa en möjlighet att subventionera kreditgarantiavgifter i syfte att underlätta anordnandet av nya bostäder i s.k. etablerings- och omställningskommuner.

Krångliga regelverk och bristande tillgång till byggbar mark hämmar bostadsbyggandet. Därför avser regeringen att genomföra regelförenklingar och lättnader i byggkraven för bostäder. Detta kan möjliggöra att fler bostäder byggs och ett mer differentierat utbud. Regeringen vidtar en rad åtgärder, exempelvis bereder Regeringskansliet nu Boverkets rapport om betydande lättnader i byggkraven för studentbostäder samt en lagrådsremiss utifrån Bygglövsutredningens förslag som lämnas under våren. Regeringen har gett Boverket i uppdrag att föreslå lättnader i byggkraven i plan- och bygglagstiftningen vid ändring och ombyggnad samt att genomföra en kompetenssatsning inom tillämpningen av plan- och bygglagen riktad mot kommunerna. Regeringen har även gett Konkurrensverket i uppdrag att kartlägga pristransparensen inom byggmaterialmarknadens olika led och utreda hur denna påverkar prisbildningen, konkurrensen och kostnadsutvecklingen inom byggsektorn. Konkurrensverket ska vidare analysera hur bristande pristransparens genom påverkan på prisbildning och marknadsvillkor i sin tur påverkar bostadsbyggandet.

Stockholm den 22 januari 2025

Andreas Carlson